

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 października 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi – w sprawie z powództwa(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o zapłatę kwoty 11.223,38 zł – zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.583,35 zł z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 7 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. (punkt 1. wyroku), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt 2. wyroku) obciążając(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. obowiązkiem zwrotu przeciwnikowi kwoty 1.554,00 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd I instancji ustalił, iż w dniu 20 stycznia 2004 r. pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zawarta umowa dostawy wody do nieruchomości pozwanego położonej w Ł. przy ul. (...) i odprowadzania z niej ścieków zaś w dniu 14 marca 2013 r. postanowienia tego kontraktu zostały zmienione załącznikiem nr (...) Na podstawie wskazanych porozumień właściciel nieruchomości miał być rozliczany za ilość wody wynikającą z różnicy wskazań wodomierza głównego i wodomierzy – podliczników. Jak wskazał Sąd Rejonowy, wobec braku dostępu do podlicznika, w dokumencie odczytu punktu przy ul. (...) w odniesieniu do licznika o numerze (...) pod datą 13 lipca 2015 r. przyjęto – jako średnie zużycie wody – według szacunku ilość 222 m⁽³⁾. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w dniu 16 lipca 2015 r. wystawił fakturę VAT, w treści której obciążył swego kontrahenta obowiązkiem zapłaty kwoty 17.186,95 zł z terminem jej płatności określonym na dzień 6 sierpnia 2015 r. Strona pozwana zakwestionowała wielkość zużycia wody czego wyrazem było złożenie przez niego 2. reklamacji (w dniu 5 sierpnia 2015 r. oraz w dniu 31 sierpnia 2015 r.) dotyczących faktury VAT obejmującej okres rozliczeniowy od kwietnia 2015 r. do lipca 2015 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w pierwszej reklamacji powoływał się na awarię podlicznika polegającą na jego zatrzymywaniu się w sytuacji włączenia kilku odbiorników wody – pracownicy powodowej spółki w dniu 12 sierpnia 2015 r. przeprowadzili kontrolę wskazań wodomierza podlicznika, podczas której stwierdzono prawidłową pracę wodomierza głównego oraz pracę wodomierza podlicznika jedynie w przypadku odkręcenia jednego punktu czerpalnego; wodomierz podlicznika przy włączonych zraszaczach nie wykazywał zużycia wody. Reklamacja pozwanego nie została uwzględniona przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., który dodatkowo wskazał, iż utrzymanie wodomierza podlicznika w odpowiedniej sprawności technicznej należy do strony pozwanej. Powód, po dokonanej kontroli i odczytach wskazań wodomierza głównego oraz podlicznika, dokonał korekty wcześniej wystawionej faktury VAT – nastąpiło to z uwagi na, niemożliwy wcześniej, dokładny odczyt wskazania wodomierza głównego oraz wodomierza podlicznika; ustalono wówczas, iż na dzień kontroli wodomierz wskazywał zużycie na poziomie 2.280 m⁽³⁾ zaś podlicznik – 1.062 m⁽³⁾ w związku z czym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. został obciążony należnością za zużycie 1.218 m⁽³⁾ ścieków a należna powodowi kwota została zwiększona o 1.859,09 zł. W dniu kontroli, na życzenie pozwanego, został wymieniony podlicznik. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. do dnia wniesienia pozwu dokonał zapłaty należności na poczet faktury VAT dotyczącej okresu rozliczeniowego od kwietnia 2015 r. do lipca 2015 r. w kwocie 7.822,66 zł.

Jak wskazał Sąd I instancji licznik dokonujący pomiaru wody „bezwrotnej” (tej, która nie podlegała odprowadzeniu przez kanalizację) zatrzymywał się po uruchomieniu większej ilości odbiorników wody (mimo, iż licznik główny nadal działał i wykazywał zużycie wody) co zostało także potwierdzone przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w piśmie z dnia 13 sierpnia 2015 r. Należność za

odprowadzanie ścieków była obliczana według zużycia tzw. wody zwrotnej, której ilość określano poprzez odjęcie od wskazań licznika głównego ilości wody wykazanej

przez podlicznik – jeśli więc podlicznik zatrzymywał się, pomimo iż tzw. woda zwrotna

była nadal pobierana, zwiększyła się ostatecznie ilość wody przyjętej za podstawę do obliczenia należności za odprowadzone ścieki. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. został więc obciążony należnością za ścieki, których nie dostarczył do sieci kanalizacyjnej a tym samym należność z faktury dotyczącej spornego okresu nie była prawidłowa. Sąd Rejonowy podniósł również, iż sporny okres rozliczeniowy był czasem suszy co z kolei powinno przekładać się na zwiększoną ilość tzw. wody bezzwrotnej, tym bardziej iż woda do celów socjalnych była wykorzystywana u pozwanego jedynie dla kilkunastu pracowników biura a w jego zakładzie nie jest prowadzona żadna produkcja wymagająca jej zużycia.

Nadto Sąd I instancji wskazał, że w porównaniu do poprzednich okresów rozliczeniowych należność z faktury obciążająca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. jest znacząco kilkukrotnie wyższa – biorąc zatem pod uwagę wszystkie te okoliczności

Sąd Rejonowy stwierdził, iż nie mógł przyjąć aby należność z faktury VAT dotycząca okresu rozliczeniowego od kwietnia 2015 r. do maja 2015 r. (tutaj zapewne chodziło o miesiąc lipiec 2015 r.) była w pełni prawidłowa. Pomimo iż z ekspertyzy wykonanej przez Główny Urząd Miar wynikało że podlicznik był sprawny – w ocenie Sądu I instancji – nie dało się jednoznacznie stwierdzić jaka była przyczyna awarii, do której dochodziło.

Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy odmówił wiarygodności twierdzeniom pracownika powodowej spółki (...)

w zakresie w jakim stwierdził on, że faktura stanowiąca podstawę żądania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wskazuje faktyczne zużycie wody wynikające z rzeczywistych odczytów wodomierza głównego i wodomierzy – podliczników ponieważ treść jego zeznań nie koreluje z twierdzeniami M. K. i R. W. zgodnie wskazującymi iż miała miejsce awaria podlicznika jak również pozostałym materiałem dowodowym. Odmowa wiarygodności zeznań A. K. nastąpiła także z tej przyczyny, iż świadek ten pozostawał w stosunku podrzędności służbowej wobec strony powodowej a tym samym zeznawanie na jej niekorzyść mogłoby zagrozić negatywnymi dla niego konsekwencjami.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji wskazał na częściową zasadność żądania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Dokonując obszernej charakterystyki łączącej strony procesu umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i uznając ją za kontrakt, którego przedmiotem jest świadczenie usług uregulowany w zasadniczej części w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 328 z późn. zm.), w szczególności w przepisie jego art. 6 wskazującym niezbędną, wymaganą treść umowy oraz określenie jej stron, Sąd I instancji podniósł, iż skoro tego rodzaju kontrakt został uregulowany w odrębnym akcie prawnym, to nie mają do niego zastosowania postanowienia kodeksu cywilnego dotyczące poszczególnych rodzajów umów.

Zdaniem Sądu Rejonowego kluczowe dla zasad rozliczenia pomiędzy stronami miały uregulowania umowy zawartej między powodem a odbiorcą głównym zaś zgodnie z nimi

(w szczególności przy uwzględnieniu treści załącznika nr (...) z dnia 14 marca 2013 r.) (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. zobowiązany był do uiszczenia należności za zużycie wody będącej wynikiem rachunku matematycznego, tj. różnicy pomiędzy wskazaniami odczytów na wodociągu głównym a wskazaniami wodomierzy – podliczników. W ocenie Sądu I instancji (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nie wykazał, aby odczytywanie liczników w spornym okresie rozliczeniowym odbywało się w sposób prawidłowy. Ponad wszelką wątpliwość ustalono bowiem, iż odczyt wodomierza – podlicznika nie był prawidłowy z uwagi na zaniechanie wykazywania przez ten wodomierz rzeczywistego zużycia wody. Skutki tej awarii miały znaczący wpływ na koszty jakimi został obciążony (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w okresie od kwietnia 2015 r. do lipca 2015 r. a zgromadzone

w sprawie dowody pozwalały na uznanie, iż w spornym okresie zużycie wody jakim strona pozwana została obciążona było zawyżone. Odwołując się do – statuowanej treścią przepisu art. 6 kc – reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosownie do której ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne i mającej swój procesowy odpowiednik w treści przepisu art. 232 kpc nakazującym stronom wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, Sąd Rejonowy podał iż to powód – skoro dochodzi zapłaty za zużycie wody i odprowadzenie ścieków – powinien wykazać prawidłowość wyliczenia należności za świadczone usługi, tym bardziej w sytuacji, w której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwestionował wysokość dochodzonych kwot z powołaniem się na nieprawidłowości w działaniu podlicznika, które – zdaniem Sądu Rejonowego – zostały wykazane.(...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. miał więc obowiązek udowodnienia, iż rozliczenie należności nastąpiło prawidłowo a temu – jak wskazał Sąd I instancji – nie sprostał, nie wykazując dochodzonego roszczenia co do jego wysokości. Potwierdzenia ilości zużytej wody nie mogła stanowić załączona do pozwu faktura VAT, będąca jedynie dokumentem prywatnym w rozumieniu przepisu art. 245 kpc potwierdzającym wyłącznie to, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w nim oświadczenie. W okolicznościach niniejszej sprawy – jak wskazał Sąd Rejonowy – dowód taki, wobec jego kwestionowania przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., nie mógł zwolnić strony powodowej z - wynikającej z już wskazywanego przepisu art. 6 kc - inicjatywy dowodowej, chociażby poprzez powołanie dowodu z opinii biegłego co w niniejszej sprawie nie nastąpiło.

Wskazując na fakt, iż odbiorca usług jest uprawniony do złożenia dostawcy reklamacji w przypadku, gdy ilość lub jakość świadczonych usług nie były zgodne z umową lub przepisami prawa jak również wówczas, gdy nastąpiło nieprawidłowe rozliczenie usług oraz że pozwany korzystał z tego uprawnienia (kwestionował ilość dostarczonej wody wskazaną w fakturze VAT), Sąd Rejonowy podniósł że pracownicy(...) (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nie wykazali należytej staranności przy ustalaniu zbyt wysokiej ilości zużytej wody w związku z czym brak było możliwości zweryfikowania poprawności rozliczenia pozwanego co nie mogło być poczytane na niekorzyść (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Sąd I instancji obciążył więc stronę pozwaną wyłącznie kosztami za wodę, która nie mieściła się w zakresie odprowadzonych ścieków, tj. brakującą kwotą 3.583,35 zł - wobec uregulowania wcześniej przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwoty 7.640,03 zł z wymaganej sumy 11.223,38 zł, orzekając w tym zakresie zgodnie z wyliczeniami dokonanymi przez pozwanego i oddalając żądanie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w pozostałym zakresie.

Wobec dokonanej – ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830) – zmiany treści przepisów art. 359 kc i art. 481 kc i wprowadzenia do obrotu prawnego od dnia 1 stycznia 2016 r. odmiennych znaczeniowo pojęć „odsetek ustawowych” i „odsetek ustawowych za opóźnienie”, Sąd Rejonowy od uwzględnionej części powództwa zasądził odsetki ustawowe zaś od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetki ustawowe za opóźnienie.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparte zostało na przepisie art. 100 kpc przy zastosowaniu zasady stosunkowego ich rozdzielenia. Zważywszy fakt, iż łączne koszty procesu zamknęły się sumą 10.196,00 zł (opłata od pozwu w kwocie 562,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocników stron w kwotach po 4.817,00 zł) zaś – stosownie do wyniku sprawy – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. jako przegrywający sprawę w 32 % powinien był ponieść je w kwocie 3.263,00 zł, wobec ich pokrycia w wysokości 4.817,00 zł, w ostatecznym rozrachunku (...) (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. zobowiązany był zwrócić pozwanemu należność w wysokości 1.554,00 zł.

Wyrok Sądu Rejonowego w Łodzi – w zakresie oddalającym żądanie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. (punkt 2. wyroku)

oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu (punkt 3. wyroku) – został zaskarżony apelacją przez stronę powodową, która zarzuciła Sądowi I instancji:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego w stopniu mającym wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- art. 232 zd.1 kpc w zw. z art. 6 kc poprzez uznanie, że:

a.) powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia,

b.) na powódzie spoczywał obowiązek przytoczenia dowodów o faktach z których pozwany wywodził skutki prawne, w tym obowiązek wykazania, że pozwany nie jest zobowiązany do zapłaty całej należności za ścieki wyliczonej zgodnie z zapisami umowy (...),

- art. 233 § 1 kpc poprzez błędną i dowolną ocenę materiału dowodowego, bez jego wszechstronnego rozważenia, polegającą na wyprowadzeniu sprzecznych z materiałem dowodowym i nielogicznych wniosków z jego oceny, a w szczególności przyjęcie, że:

a.) powód w ramach łączącej strony umowy nie wykonał usługi odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji ogólnospławnej, za którą pozwany powinien uiścić opłatę,

b.) odczytywanie przez pracowników powoda liczników zamontowanych na nieruchomości pozwanego było nieprawidłowe,

c.) zeznania świadka A. K. w zakresie dotyczącym poprawności wystawienia faktury załączonej do pozwu są niewiarygodne

oraz poprzez pominięcie zebranego materiału dowodowego w postaci ustaleń łączącej strony umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków co do trybu postępowania przewidzianego w przypadku kwestionowania rzetelności wskazań wodomierza

jak również pominięcie tych, wykazanych w sprawie okoliczności, zgodnie z którymi to pozwany odpowiada za prawidłową pracę wodomierza podlicznika,

- art. 328 § 2 kpc poprzez brak podania w uzasadnieniu wyroku podstawy prawnej rozstrzygnięcia, a w szczególności przepisu prawa stanowiącego podstawę odmowy zasądzenia dochodzonej należności, gdyż taką podstawą nie może być wskazany jedynie art. 6 kc;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 27 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 7.06.2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz par. 11 ust. 1 i 4 załącznika nr (...) do umowy (...) poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, iż wskazania wodomierza głównego zainstalowanego na przyłączy wodociągowym do nieruchomości pozwanego położonej w Ł. przy ul. (...) pomniejszone o wskazania wodomierza podlicznika nie stanowią podstawy rozliczenia stron,

- art. 6 kc przez błędne ustalenie rozkładu ciężaru dowodu.

Wskazując, iż strony procesu związane są umową o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, w oparciu o którą strona powodowa świadczy na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. tego rodzaju usługi dotyczące nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), na której został zamontowany – oprócz wodomierza głównego – wodomierz

podlicznik mierzący ilość wody bezpowrotnie zużytej oraz odwołując się do § 11 ust. 1 i 4 załącznika do umowy i przepisu art. 27 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przy jednoczesnym uwzględnieniem zapisów załącznika nr (...) do umowy, stosownie do których to postanowień ilość wody dostarczonej do nieruchomości pozwanego ustalana jest na podstawie wskazań wodomierza głównego zaś ilość ścieków - wobec braku urządzenia pomiarowego - uważana jest za równą ilości dostarczonej wody z tym, że jest ona pomniejszana o ilość wody bezpowrotnie zużytej w oparciu o wielkość jej zużycia wynikającą ze wskazań wodomierza podlicznika (co do którego pozwany zobowiązał się do jego utrzymania w należytej sprawności technicznej, zapewnienia ciągłości pomiaru i przestrzegania terminów legalizacji), strona skarżąca podniosła iż istota sporu w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy - wobec kwestionowania przez pozwanego prawidłowości wskazań wodomierza podlicznika - zasadnym było działanie powoda polegające na wystawieniu faktury z uwzględnieniem wskazanych wyżej regulacji. Strona skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji, iż – przyjmując jakoby powodowi należała się wyłącznie zapłata za dostarczona wodę – nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia na jakiej podstawie przyjął, iż (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nie jest uprawniony do żądania należności z tytułu ścieków odprowadzonych w spornym okresie rozliczeniowym, pomimo tego, iż tego rodzaju usługa była wykonywana. W ocenie strony skarżącej w realiach tej sprawy nie ma podstaw do odstąpienia od – zaakceptowanych przez strony procesu – reguł dotyczących wzajemnych rozliczeń z tej przyczyny, iż sprawność wodomierza głównego nie została zakwestionowana a tylko wówczas istniałaby możliwość rozliczania się stron w inny – aniżeli na podstawie wskazań wodomierza głównego – sposób. Zdaniem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. poprawność wskazań wodomierza podlicznika pozostaje bez znaczenia dla oceny zasadności roszczeń powoda gdyż wyłączną odpowiedzialność za jego utrzymanie i sprawność ponosi (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. a poza tym jego sprawność w spornym okresie została potwierdzona przez Okręgowy Urząd Miar. Wystawienie faktury VAT w oparciu o wskazania wodomierza głównego pomniejszone o wartości odczytane z wodomierza podlicznika – wobec prawidłowości odczytów tych urządzeń i wbrew stanowisku Sądu Rejonowego – było właściwe, tym bardziej iż ani przed złożeniem pozwu, ani też w toku procesu pozwana spółka nie zgłaszała jakichkolwiek uwag dotyczących nieprawidłowości, które mogłyby mieć miejsce w czasie odczytów zaś jej pracownik (M. K.) – obecny podczas kontroli z dnia 12 sierpnia 2015 r. – swym podpisem na notatce z kontroli potwierdził prawidłowość dokonanego wówczas odczytu. Z tych względów znajdujące się w aktach sprawy zestawienia odczytów wodomierzy są adekwatne do ilości wody wskazanej w fakturach. Wreszcie strona powodowa zarzuciła Sądowi I instancji całkowite pominięcie faktu, iż to na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. (który kwestionował ustalony w umowie sposób rozliczenia) ciążył obowiązek wykazania, że faktycznie nie odprowadził do miejskiej kanalizacji ścieków w ilości równej dostarczonej wodzie pomniejszonej o wartość wskazaną przez wodomierz podlicznik. Odnosząc się do wyliczeń przedstawionych przez pozwanego, skarżący podał że trudno jest uznać je za dowód w sprawie a ewentualne potwierdzenie nieprawidłowości wyliczeń mogło nastąpić wyłącznie dowodem z opinii biegłego, o który powinien wnioskować pozwany. W konsekwencji (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wskazał, iż jego kontrahent – niezależnie od tego, że przedstawione przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wyliczenia, na których oparł się Sąd Rejonowy były niezgodne z łączącą strony umową -

nie udowodnił, aby kwoty, które zostały przez niego wyliczone, były kwotami odpowiadającymi rzeczywistej ilości ścieków odprowadzonych do kanalizacji miejskiej zaś z samego faktu zgłoszenia przez niego zastrzeżeń co do poprawności wskazań wodomierza podlicznika nie wynika dla strony pozwanej żaden skutek prawny, w szczególności w postaci braku wynikającego z umowy obowiązku zapłaty za świadczone na jego rzecz usługi. Wskazując również, iż nie jest rolą powoda ustalanie dlaczego poszczególni odbiorcy odnotowują zużycia wody na wyższym bądź niższym poziomie, trudno jest zrozumieć z czego Sąd Rejonowy wywodzi taki obowiązek stawiając tezę, że pracownicy powoda nie wykazali należytej staranności przy ustalaniu zbyt wysokiej ilości zużytej wody.

Uznając iż powód sprostał obowiązkowi przytoczenia okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie i wskazał dowody potwierdzające zasadność jego twierdzeń o faktach, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję ewentualnie – jego uchylenia w tej części

i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wniósł o jej oddalenie jako w całości bezzasadnej i zasądzenie na swoją rzecz od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kosztów procesu. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany podniósł, iż przedstawił szereg dowodów z dokumentów wskazujących na wadliwość działania zamontowanego przez powoda podlicznika tzw. wody bezzwrotnej (zużywanej na podlewanie terenów zielonych) wykazując iż wartość spornej faktury była niewspółmierna do wysokości faktur – dotyczących analogicznych okresów - z 2014 r., z 2016 r. oraz z 2017 r. Zgadząc się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wskazał iż w niniejszej sprawie ponad wszelką wątpliwość ustalono, iż odczyt wodomierza podlicznika – wobec braku wskazywania przez niego zużycia wody - był dotknięty nieprawidłowościami co skutkowało zawyżonym obciążeniem pozwanego z tytułu zużycia wody zaś (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. zgłaszał uwagi dotyczące nieprawidłowości mogących mieć miejsce w czasie odczytów. Strona pozwana podała również, iż – uwzględniając ostatecznie przyjęte przez skarżącego w okresie kwiecień 2015 r. – sierpień 2015 r. – ilości zwrotnie zużytej na cele sanitarne (1.218 m⁽³⁾) – średnie miesięczne jej zużycie kształtowało się na poziomie 304,50 m⁽³⁾, gdy tymczasem analiza faktur dotyczących kolejnych analogicznych okresów rozliczeniowych wskazuje na średnie miesięczne zużycie tej wody na poziomie 28 – 32 m⁽³⁾ z wyłączeniem 2014 r. kiedy to – w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi – wyniosło ono 113 m⁽³⁾, co czyni niemożliwym ilość zużytej wody na cele zwrotne w spornym okresie na poziomie 304,5 m⁽³⁾. Podnosząc iż powód nie kwestionował rozliczeń dotyczących średniego zużycia wody na cele zwrotne w spornym okresie jakie zostały złożone przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., w ocenie pozwanego powinno ono uwzględniać je na poziomie 32 m⁽³⁾ a tym samym do dopłaty pozostawała kwota zasądzona przez Sąd Rejonowy, tj. należność w wysokości 3.583,35 zł.

Wskazując iż strona pozwana wykazała, iż podlicznik nie działał prawidłowo a wysokość roszczenia dochodzonego przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została przez nią skutecznie zakwestionowana, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. domagał się oddalenia apelacji.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja strony powodowej okazała się być w całości uzasadnioną co prowadzić musiało – w oparciu o przepis art. 386 § 1 kpc – do zmiany zaskarżonego wyroku i podjęcia przez Sąd Okręgowy rozstrzygnięcia reformatoryjnego, pomimo tego, iż nie wszystkie zarzuty środka odwoławczego mogły zostać uwzględnione.

Sąd I instancji wydając rozstrzygnięcie o treści wskazanej w zaskarżonym wyroku naruszył – wynikające z treści przepisu art. 233 § 1 kpc – zasady swobodnej oceny dowodów pomijając całkowicie (co wskazuje także na skuteczność zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego – art. 27 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz postanowień umownych) zapisy łączącej strony procesu umowy z dnia 20 stycznia 2004 r. o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, w szczególności postanowienia § 11 załącznika nr (...) do tego kontraktu określającego zasady rozliczania należności za spełnienie świadczeń. Z treści tych norm prawa materialnego wynika, iż ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego zainstalowanego na przyłączy wodociągowym zaś ilość ścieków odprowadzonych z nieruchomości ustala się na podstawie wskazań urządzenia pomiarowego. Ponieważ takie urządzenia były zainstalowane na nieruchomości pozwanego – skoro stanowiące podstawę żądania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. faktury VAT, w zakresie dotyczącym należności za dostarczoną wodę i odprowadzane ścieki, opierały się na wskazaniach tych urządzeń odczytanych

w dniu 12 sierpnia 2015 r. (co potwierdza protokół kontroli – zaakceptowany przez reprezentującego podczas tej kontroli przedstawiciela pozwanego – choć nie będącego jego pracownikiem - M. K.), trudno jest postawić stronie powodowej zarzut iż określenie wysokości należności, do których zapłaty zobowiązany został (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nastąpiło w sposób nieprawidłowy.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ustalił więc należność, której – nieuregulowanej części przez pozwanego – domaga się w niniejszej sprawie w sposób określony na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków a zwłaszcza opierając się na wiążących strony postanowieniach umownych.

O ile zatem strona pozwana kwestionowała zasadność obciążenia jej należnościami wynikającymi z pierwotnej faktury oraz faktury korygującej zobowiązana była – czemu

nie podolała – wykazać, iż dokonane przez powoda odczyty ilości wody doprowadzonej

do nieruchomości (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. i ilości wody tzw. bezpowrotnie zużytej (mające wpływ na określenie ilości odprowadzonych ścieków) dotknięte były nieprawidłowościami. W tym zakresie Sąd I instancji – co czyni słusznym zarzut apelacyjny strony powodowej odnośnie błędnego ustalenia rozkładu ciężaru dowodu – niewłaściwie przyjął, iż powód nie wykazał prawidłowości wyliczenia należności

za świadczone usługi. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. – prawidłowo opierając się na wskazaniach licznika głównego

i podlicznika – ustalił ilość doprowadzonej wody i (poprzez wskazanie podlicznika) ilość odprowadzonych ścieków. Jak słuszenie wskazuje apelacja – stosownie do reguły statuowanej treścią przepisu art. 6 kc – to na pozwanym (kwestionującym wysokość dochodzonych należności ustalonych w oparciu o zasady wynikające z postanowień ustawowych i umownych) ciążył obowiązek wykazania, że w rzeczywistości nie odprowadził ścieków w ilości stanowiącej różnicę pomiędzy ilością dostarczonej wody do nieruchomości a ilością wody określonej jako bezpowrotnie zużyta ustalonych na podstawie wskazań – odpowiednio – wodomierza głównego i podlicznika, co znamienne, którego sprawność została potwierdzona świadectwem ekspertyzy Okręgowego Urzędu Miar w Ł.. Dowodu potwierdzającego ilość wykorzystanej w spornym okresie rozliczeniowym (17 kwietnia 2015 r. – 12 sierpnia 2015 r.) wody bezpowrotnie zużytej (a tym samym odprowadzonych ścieków) nie mogą stanowić wyliczenia pozwanego (dokonane w oparciu o odczyty wodomierzy) wskazujące – co prawda znacząco odbiegające od ilości tych wód w spornym okresie rozliczeniowym – zużycie tego rodzaju wód w innych okresach rozliczeniowych; wszak różne mogą być przyczyny tych odmienności, co więcej różnice (choć nie tak znaczące jak w odniesieniu do spornego okresu) ilości tych wód zachodziły pomiędzy innymi analogicznymi co do miesięcy okresami rozliczeniowymi w poszczególnych latach. Skoro strona pozwana kwestionowała wysokość dochodzonych przez powoda należności, powołując się na nieprawidłowość funkcjonowania urządzeń pomiarowych czy też dalej idąc instalacji wodociągowej, to pozwany (a nie powód – jak błędnie przyjął Sąd Rejonowy) powinien był zgłosić wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego celem wykazania nieprawidłowego przyjęcia przez (...)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., jako podstawy obciążenia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. należnościami za dostarczoną wodę a w szczególności odprowadzone ścieki, wskazań wodomierza podlicznika. Zaniechanie tej powinności skutkować musi – odmiennie aniżeli przyjął to Sąd I instancji – uznanie prawidłowości funkcjonowania urządzeń pomiarowych (gdyż pozwany nie wykazał aby było inaczej) a tym samym słuszności żądania strony powodowej w wysokości wynikającej ze skorygowanej faktury VAT.

Zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy zasady swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie w zakresie ustalenia zasad rozliczania stron i obciążenia pozwanego należnościami za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki oraz rozkładu ciężaru dowodu – jako najdalej idące i same przez się skutkujące zmianą zaskarżonego orzeczenia – przesuwa na drugi plan pozostałe zarzuty podniesione w środku odwoławczym, zwłaszcza te, które okazały się niezasadne.

Z tych względów tylko ubocznie podnieść trzeba, iż – wbrew zarzutom apelacji –

Sąd I instancji nie przyjął jakoby powód nie wykonał usługi odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacji ogólnospławnej, za którą pozwany powinien uiścić opłatę – gdyż, wydając rozstrzygnięcie uwzględnił ilość tej wody (odprowadzonych ścieków) na poziomie 128 m³ (przyjmując – aczkolwiek bezkrytycznie za pozwanym – średnie miesięczne zużycie

na poziomie 32 m³).

Także nie mógł zasługiwać na uwzględnienie zarzut apelacyjny naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 232 § 1 kpc (choć strona powodowa stawiała go w kontekście naruszenia zasady rozkładu ciężaru dowodów). Wskazać bowiem należy, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą sąd nie może dopuścić się obrazy art. 232 § 1 kpc ponieważ przepis ten odnosi się do obowiązków stron, a nie do czynności sądu. Jak bowiem podaje się w orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 roku, I CSK 426/07, Lex 465919, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 roku, II CSK 293/07, Lex 487510, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2003 roku, II CK 367/02, Lex 148674), przepis ten wskazuje na ciężar dowodu w znaczeniu procesowym, czyli obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony, nie stanowi natomiast podstawy wyrokowania sądu i nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia.

Wskazane wyżej względy – czyniąc zasadnym zarzuty apelacji w stopniu wystarczającym do rozstrzygnięcia reformatoryjnego – skutkują, w oparciu o przepis art. 386 § 1 kpc – zmianę - zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego poprzez uwzględnienie w całości żądania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Korekta w ocenie żądania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Ł. musi także prowadzić do zmiany rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania. Uwzględnienie w całości żądania powoda skutkuje uznanie go za podmiot wygrywający sprawę w postępowaniu przed Sądem Rejonowym a tym samym czyni pozwanego zobowiązanym – stosownie do treści przepisu art. 98 § 1 i § 3 kpc –

do poniesienia kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym także zwrotu należności jakie były wydatkowane przez stronę powodową w łącznej kwocie 5.379,00 zł – obejmującej opłatę od pozwu (jej wysokość – kwota 562,00 zł została ustalona na podstawie przepisu

art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 13 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca

2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 300) opłatę skarbową od dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika (w wysokości 17,00 zł – ustalonej na podstawie przepisu art. 1 pkt 2 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej [t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1827 z późn. zm.] w zw. z pkt IV załącznika do tej ustawy - Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty

oraz zwolnienia oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda (ustalone w wysokości 4.800,00 zł w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych –

t.j. Dz. U z 2018, poz. 265 w jego – zważywszy datę zainicjowania postępowania - pierwotnym brzmieniu).

Z kolei o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o przepis

art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc. Uwzględnienie w całości apelacji (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. także skutkuje uznanie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. za podmiot przegrywający postępowanie odwoławcze i tym samym za zobowiązanego do zwrotu powodowi kosztów poniesionych przez niego w tym postępowaniu w łącznej wysokości 1.283,00 zł (kwota 383 zł tytułem zwrotu opłaty od apelacji, której wysokość została określona na podstawie przepisu art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 13 ust. 1 i art. 18 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz kwota 900,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu aktualnym na datę wniesienia środka odwoławczego).

(SSO Krzysztof Wójcik) (SSO Beata Matysik) (SSR Paweł Kowalczyk)